

**MUNI
ARTS**

Akademické čtení a psaní

FAVMPa080

FAV JS 2024

29. 4. 2024

Česálková: *Film – náš pomocník* (úvod)

- Jak se Vám text četl?
- Jaká je hlavní teze textu?

- V které části byste hledali klíčovou pasáž k pochopení hlavního argumentu?
- Jaké výzkumné otázky text umožňuje klást?

- Co Vám v textu chybí?

- Jaká konkrétní témata byste s pomocí tohoto textu řešili/zaštíteli (cca 3)?
- Hodí se text jako metodologická záštita pro Vaše výzkumné téma a proč?

Film – náš pomocník: Vaše výroky **Které jsou pravdivé a které nikoliv (a proč?)**

- Pro porozumění produkci českého krátkometrážního filmu je třeba studovat jednotlivé filmy izolovaně. **(NE)**
- V 50. letech v Československu nevznikl větší počet propagandistických filmů. **(ANO)**
- Studie si klade otázku, proč jsou české krátké filmy 50. let chápány jako neinvenční a schématická díla. **(ANO ?)**
- Extra-filmová intertextualita filmu poukazuje na “kódy z dalších forem a systémů reprezentací (např. grafické prvky v podobě ilustrativních názorných animací, tedy grafů, map, tabulek, titulku)!” **(NE)**
- Krátký film produkoval filmy převážně na zakázku různých státních orgánů, institucí a podniků. **(ANO)**
- Kniha analyzuje pouze vymezený úsek krátkometrážní produkce: dokumenty a reklamy. **(NE)**
- Západní státy byly v krátkometrážních filmech vyobrazovány spíše negativně, zejména tématy jako znečišťování životního prostředí. **(NE)**
- Tak ako Atomy večnosti, text *Film náš pomocník* sa nesústreďuje na filmovú propagandu a ³ spravodajstvo. **(ANO)**

Film – náš pomocník: Vaše výroky **Které jsou pravdivé a které nikoliv (a proč?)**

- Krátké filmy byly programovou náplní, jejichž tvorbu si určovaly konkrétní filmová studia **(NE)**.
- Kniha vznikala v spolupráci s výskumníky specializujícími se na krátky film vo Východnom bloku. **(NE)**
- Československý krátký film si v 50. letech udržel status osvětově laděného uměleckého krátkého filmu, za kterým si stáli též tvůrci.**(NE)**
- V Československu byly filmy Johna Griersona přirovnávány k hollywoodským filmům a zavrhovány jako příklady kapitalistických produktů.**(NE)**
- Intertext, který je zakomponován v rámci analýz filmů má jediný význam: vysvětlit a porovnat společné prvky vyskytující se napříč analyzovanými filmy. **(NE)**
- Aby bylo možné určit, jaká audiovizuální díla byla v 50. letech inovativní a jaká pouze obměňovala již zaběhnutá schémata a vzorce, byla potřeba porovnat co největší množství filmů vyprodukovaných ve sledovaném období. **(ANO)**

Film – náš pomocník: Moje resumé

- Úvod Lucie Česálkové představující sborník *Film - náš pomocník* ukazuje východiska celého projektu, klíčové otázky, relevanci projektu i představuje jednotlivé autorky. Zásadním motivem je vymezení se vůči chápání audiovizuální tvorby konce 40. a první poloviny 50.let jako čistě služebné, schematické a propagandistické. Tvrdí, že ve všech výzkumných kapitola můžeme vidět spíš občanskou výchovu filmem než komunikaci štvavých hesel a negativních kampaní; ty tvořily jen výjimečné ozvláštnění analyzovaných filmů. Úvodní stránky nabízejí také jakýsi metodologický rozcestník, který je užíváný napříč jednotlivými kapitolami a které lze dále studovat pomocí zdrojů uvedených v poznámce pod čarou: kritická diskurzivní analýza, seriální analýza a studium jednotlivých snímků jako intertextů.
- jde o filmy, které z estetických či propagandistických dějin vypadávají jako texty nezajímavé či marginální (další filmy s těmito charakteristikami?)
- jednotlivá výzkumná témata nejsou stanovena ad hoc, ale vycházejí z dobových tematických plánů, které stanovují námětový rozptyl roční AV produkce

Altman: *Are genres stable?*

- Jak se Vám text četl?
- Jaká je hlavní teze textu?

- V které části byste hledali klíčovou pasáž k pochopení hlavního argumentu?
- Jaké výzkumné otázky text umožňuje klást?

- Co Vám v textu chybí?

- Jaká konkrétní témata byste s pomocí tohoto textu řešili/zaštítili (cca 3)?
- Hodí se text jako metodologická záštita pro Vaše výzkumné téma a proč?

Are genres stable?: Vaše výroky

Které jsou pravdivé a které nikoliv (a proč?)

- Text se věnuje problematice vývoje žánrů od konce 20. století v USA. **(NE)**
- Velká filmová studia mají zájem na tom, aby žánry byly co nejvíce rozšířeny v rámci celého průmyslu, protože toho poté mohou marketingově využít. **(NE)**
- Každý zavedený cyklus postupem času nakonec zžánroví a dojde tak k ustavení nového žánru.
- Text sa primárne zameriava a popisuje historické archetypy filmových žánrov. **(NE)**
- Pre pochopenie žánru je potrebné vnímať jeho cyklickosť. **(ANO)**
- Noir film není samostatný žánr, ale pouze soubor podobných estetických postupů, který neprošel proměnou od přídavného jména k podstatnému. **(NE)**
- Termíny "filmový žánr" a "žánrový film" jsou zaměnitelné. **(NE)**
- Studia i kritici se shodují na žánrové terminologii. **(NE)**
- Filmový cyklus může zžánrovět, pokud ho můžeme definovat pomocí prvků, které může jiné studio napodobit. **(NE)**
- Skutečnost, že jsou žánry širokými veřejnými kategoriemi sdílenými všemi studii, je pro hollywoodská studia nežádoucí. **(ANO)**

Are genres stable?: Moje resumé

- Čtvrtá kapitola monografie Ricka Altmana s názvem Film/Genre nevnímá žánr jako fixní a stabilní kategorii, ale jako proměnlivý, expandující a dynamický termín. Klíčový je tu proces zžánrovění, kdy se z kategorie žánru odloupne jeho podskupina prostým přidáním přídavného jména. Ono adjektivum se může postupně proměnit v substantivum, čímž začne žít vlastním životem nezávisle na původním výrazu. Pokud se nový žánr neosamostatní, pak zůstane na rovině tzv. cyklu, který má ve srovnání s žánrem mnohem kratší existenci i dosah. Altman upozorňuje také na skutečnost, že zatímco historici umění a kritici inklinují k vnímání žánru jako trvalé a nadčasové entity, pak filmová propagace jasně ukazuje, že studia se v klasickém období snažila každý snímek rámovat s pomocí vícero žánrových vymezení (kombinace ekonomických a demografických důvodů)
- některé příklady jsou obvyklí podezřelí (western, noir), na druhou stran ukazuje také genezi žánru filmového životopisu
- biologicky zabarvený jazyk (přežít, odumřít), plus funkční přirovnání taxonomie žánrů k přírodním vědám
- slabá místa Altmanovy teorie: čistě ekonomické hledisko, chybí širší důvody společensko-politické (rozpracováno například in Nowell)
- kulturně specifické příklady cyklů (operety)

Čtení na příště, tj. na seminář 6. května

- Texty tentokrát zadají Adam Laudát a Jonáš Boroš
- Text by měl být zásadní pro koncepci Vaší magisterské práce, ale je jedno, zda jde o metodologické pojednání, kontextovou kapitolu nebo pramen. Vybranou četbu mi pošlete nejpozději do úterní půlnoci na email.
- Zadanou četbu zpracujte následujícím způsobem:
 - Z jednoho textu odevzdáte standardní resumé
 - Z druhého textu odevzdáte pdf, kde budou vyznačené ty části, které vnímáte pro celkový výklad i zastřešující tezi jako zásadní; k tomu jakékoliv další pasáže, které byste si z přečteného rádi zapamatovali (ať už pro vlastní projekt, jako zajímavost, jako podklad pro další výzkumné otázky...)
 - Který z textů zpracujete prvním nebo druhým způsobem je zcela na vás
- Vypracované úkoly vložte do vytvořené odevzdáárny nejpozději do soboty 4. 5. (včetně)